

Держинський міський відділ освіти
Загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів
Держинської міської ради Донецької області

Евристична бесіда, як метод формування у молодших шклярів досвіду пошукової діяльності

Ярмоленко Інна Вячеславівна,
*вчитель початкових класів,
спеціаліст I категорії*

Мета: *розкрити значення евристичної бесіди, як методу проблемного навчання під час формування у молодших школярів досвіду пошукової діяльності*

Основні завдання:

- стимулювання і організація розумової діяльності учнів шляхом порівнянь, зіставлень, протиставлень, знаходження аналогій, тощо;*
- полегшення та доступність процесу самостійної творчої діяльності учнів;*
- відтворення знань;*
- сприйняття на причинно-наслідковому рівні*

**Діти - це ангели, крила
яких зменшуються по
мірі того, як
зростають їхні ноги ...**

**Катерина Крутій,
Доктор педагогічних наук
Професор запорізького НУ**

Механізм навчання в школі

**Підготовка
до ЖИТТЯ.
ЖИТТЯ**

взаєморозуміння

взаємоповага

**творче
співробітництво**

пізнавальна і практична активність

...Дитина – помічник

вихователя у власному ж

вихованні

ш.

Амоношвіл

і Бути дитині
другом

Любити
дитину

Поважати
дитину

Вірити
в дитину

**Вихованн
я**

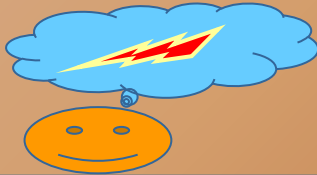
Довіряти
дитині

Чуйно ставитись
до дитини

Берегти і
розвивати
почуття власної
гідності дитини

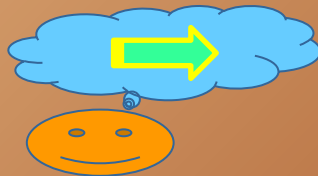
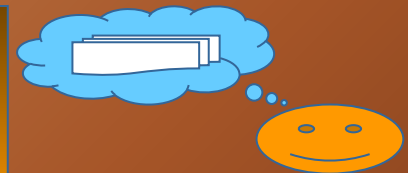
Технологія проблемного навчання

Створення проблемної ситуації

Інтелектуальне утруднення і потреба його розв'язання

Потреба учня в докладанні певних зусиль

Спрямовування вчителем учнів на путь наукового пізнання

Розв'язання завдання.
Висновки

Методи проблемного навчання:

Проблемний
виклад

Евристичний
(частково-
пошуковий)

Дослідницький

Пошуковий

основні етапи роботи вчителя і учнів під час евристичної бесіди

Діяльність вчителя

Створення умов для виникнення проблемної ситуації, спонукання учнів до формулювання задач, керівництво процесом пошуку: використання допоміжних запитань і засобів, стимулювання учнів до спостережень, порівняння, корекція та формулювання висновку

Діяльність учнів

Усвідомлення неможливості застосування формулювання проблеми, висунення припущень (гіпотез), їх перевірка (порівняння, аналіз і диференціювання ознак, зіставлення власних спостережень з новою задачею), застосування раніше здобутих знань у новій ситуації

Приклад евристичної бесіди на уроці читання. В Сухомлинський «Кожна людина повинна»

1

- Як ви думаєте, кому в людському оточенні не важко бути людиною?
- Просто чи не просто бути людиною?
- Вдома ви працювали над проблемою: „Що таке характер? Яких рис свого характеру ви хотіли б позбутися? Як це зробити?“ (Відповіді дітей.)

2

Слово вчителя

*Кожна людина – це неповторна особистість, унікальна і зовсім не схожа на інших. І кожна людина повинна прагнути нести в собі заряд розумного, доброго, світлого. Відомий кіномитець Олександр Довженко сказав так: „Живи так, щоб усім навколо тебе було добре“. І якщо людина навчилася любити, поважати, співчувати, захищати, приголубити, пожаліти, порадити, допомогти, то вона є незмінним претендентом на щастя (схема на дошці). А пізнати щастя можна в улюбленій роботі, в родині, в любові, в добробуті. І тоді, коли ти здоровий. А сьогодні ми зупинимось на таких складових щастя, як друзі і успіх.
Спочатку про друзів.*

3

- Кого можна назвати другом?
- Коли виникає дружба? Що для цього потрібно?

**Щоб бути гарним
викладачем, треба любити
те, що викладаєш, і любити
тих, кому викладаєш.**

Василь Ключевський

Не навчайте
дітей, як вони
повинні жити,
а самі будьте
живим
прикладом,
моделлю нової
поведінки.

...Учитель стає на місце кращого батька, кращої матері. Він підхоплює з їхніх рук нитку виховання в тому місці, де вони вже не в змозі продовжувати. Така людина здатна піднести духовний рівень цілого села, розвинути в молоді сили і здібності, підвести молодь до нового способу думання і дій.

Й.-Г. Песталоцці